

Dokumenttyp:	Plan
Beslutad av:	Rektorer Furulundsskolan
Gäller för:	Furulundsskolan
Giltig från och med:	2025-08-15
Giltig till och med:	Tills vidare
Dokumentansvarig:	Trygghetsteam Furulundsskolan
Senast reviderad:	2025-06-18

Plan mot diskriminering och kränkande behandling i skolan

Denna plan grundar sig på bestämmelser i 6 kap Skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Planen omfattar Furulundsskolans fritidshem, förskoleklass och åk 1-9.

1. Vision

Furulundsskolan är en skola där vi känner oss trygga och delaktiga. Var och en har tilltro till sin förmåga och alla hjälper varandra att nå såväl kunskapsmål som egna mål.

Tillit, respekt, trygghet och delaktighet är våra värdeord.

2. Ansvarsfördelning

2.1 Ledningsfunktion

Det är **rektorens ansvar** enligt lag att:

- Se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten på Furulundsskolan.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter och att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, trakasserier på diskrimineringsgrunderna, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling.
- Årligen upprätta och utvärdera en plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med personal och elever (och om möjligt även vårdnadshavare).

- Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av diskriminering och kränkande behandling.
- Om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

2.2 Personal

Det är **all personals ansvar** att:

- Känna till och följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Ifrågasätta och reflektera över vilka normer och värderingar vi själva förmedlar genom att kontinuerligt föra diskussioner på temat och hjälpa varandra.
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller kränkande behandling misstänks.
- Dokumentera misstänkt diskriminering eller kränkande behandling, och de åtgärder som vidtas.

2.3 Elever

Det är **alla elevers gemensamma ansvar** att:

- Inte utsätta andra för kränkande behandling.
- Informera personal om du upplever eller får vetskap om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer på skolan.

3. Upprättande av plan, inflytande och delaktighet

3.1 Mål med upprättandet

Skolan skall ha en aktuell och utvärderingsbar plan mot diskriminering och kränkande behandling som är känd av all personal, alla elever samt deras vårdnadshavare.

3.2 Delaktighet vid upprättande

Furulundsskolans kurator utarbetade planen i samråd med rektor och trygghetsteamet under juni 2025, med utgångspunkt i vad som framkommit från personal och elever under läsåret 24/25.

Elevernas och vårdnadshavarnas delaktighet

När planen är utarbetad får klassråden och elevrådet möjlighet att lämna synpunkter på planens innehåll, samt ge egna förslag till VT 2026 då planen revideras inför nästa läsår.

Personalens delaktighet

När planen är utarbetad får all personal på Furulundsskolan möjlighet att lämna synpunkter på planens innehåll inför revidering och presenteras på en arbetsplatsträff (APT).

3.3 Fastställande

Furulundsskolans rektorer fastställer planen på APT.

3.4 Förankring av planen

Den fastställda planen publiceras på kommunens hemsida och finns att tillgå via Teams.

Under pedagogernas kompetensutvecklingsdagar implementeras planen och klasslärare går igenom den fastställda planen med eleverna. Kontinuerligt samt under klass- och elevråd diskuteras planens innebörd och innehåll.

Skolans personal arbetar fortlöpande med frågor som rör likabehandling då det är en del av vårt värdegrundsarbete och gemensamma förhållningssätt. Vi genomför även exempelvis temadagar och genom diskussioner som förs i mötet med eleverna utifrån aktuella händelser och situationer. Syftet är att detta skall vara ett levande dokument i det vardagliga arbetet.

4. Uppföljning och utvärdering av 2024/2025 års plan

Se bilaga 1.

5. Plan mot diskriminering och kränkande behandling 25/26

5.1 Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet syftar till att öka respekten för allas lika värde och omfattar alla diskrimineringsgrunderna. Arbetet riktas mot alla och är en naturlig del i det vardagliga arbetet både under lektionstid likväl som på raster.

Under läsåret 25/25 ska vi särskilt fokusera på värdegrund och språkbruk

Inför det nya läsåret har flera önskemål och fokusområden lyfts fram. Ett av de viktigaste målen är att arbeta aktivt med elevernas språkbruk och de normer som omger det. För att lyckas med detta krävs att all personal utgår från ett gemensamt förhållningssätt och agerar konsekvent genom att markera olämpligt språkbruk när det behövs. Ett enhetligt bemötande från skolans sida är en viktig aspekt för att skapa en trygg och respektfull miljö.

Elevers delaktighet och inflytande är ett övergripande mål till läsåret 25/26.

Utöver detta finns det också en önskan om att stärka elevinflytandet. Genom att ge eleverna större möjlighet att påverka sin skolvardag kan

man främja ett positivt skolklimat och goda relationer mellan elever och personal. Att arbeta med delaktighet och ansvar bidrar till att eleverna känner sig hörda och engagerade i skolans utveckling.

5.2 Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering och kränkande behandling som finns i verksamheten. Det omfattar områden som i kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer.

5.3 Förebyggande arbete på Furulundsskolan

- På vår skola hälsar alla på varandra såväl elever som personal i syfte att alla ska känna sig sedda och bygga relation till varandra. Vi är varandras arbetsmiljö och behandlar varandra på ett respektfullt sätt.
- Vår skola är mobilfri vilket innebär att eleverna inte använder mobiltelefonerna under hela skoldagen, varken på lektioner eller raster. Vi ser att detta leder till en tryggare skoldag och färre antal kränkningar på sociala medier.
- Eleverna ska få kunskap om sina rättigheter, skyldigheter och möjligheter kopplat till diskrimineringsgrunderna och barnkonventionen.
- Personal utgår från ett salutogent förhållningssätt vilket fokuserar på att främja hälsa och välbefinnande genom att stärka och identifiera faktorer som får människor att må bra. Vi förstärker det positiva och kompetenta hos varje enskild individ.
- Vi för regelbundna samtal mellan elever, personal och vårdnadshavare kring normer, värderingar och sociala relationer.
- Vi har rastvärdar som täcker upp och skapar trygga zoner samt erbjuder rastaktiviteter på f-6. På 7-9 har vi elevcoacher som bemannar elevcafétarian. Detta i syfte att främja gemenskap och årskursöverskridande samverkan.
- Varje klass genomför en trygghetsvandring i syfte att belysa situationer och platser som kan upplevas otrygga. Resultatet analyseras av trygghetsteamet som därefter föreslår lämpliga åtgärder.
- Skolan samverkar med andra aktörer så som ungdomslotsar, socialtjänst, polis och öppen ungdom.

6. Diskrimineringsgrunderna

6.1 Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck

Alla elever ska ha samma möjligheter att testa på och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Aktiviteter för att nå målet:

- Vi erbjuder alla elever samma aktiviteter och genomför anpassningar om det behövs.

- Vi ger lika stort talutrymme till alla elever oavsett kön eller könsuttryck. Detta genom att exempelvis gå laget runt eller dra namn i situationer där det inte föreligger hinder för att göra på detta sätt.
- Pedagoger och övrig personal ansvarar tillsammans för att alla elever får kännedom om sina rättigheter och skyldigheter i syfte att förebygga könsdiskriminering och sexuella trakasserier.
- Ge eleverna fler strategier för att värna sig själva och andra.
- Under läsåret genomförs två kärleksveckor där kärlek, samtycke och respekt lyfts fram.

6.2 Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Skolans verksamhet präglas av att alla människor har lika värde oberoende av etnisk bakgrund, religion eller annan trosuppfattning. Var och en har rätt att bestämma över sin egen tillhörighet och du kan ha flera etniska tillhörigheter.

Aktiviteter för att nå målet:

- Personalen ökar sin medvetenhet kring förväntningar och föreställningar genom att föra kontinuerliga diskussioner i undervisningen där vi lyfter fram och problematiserar normer tillsammans.
- Personalen är uppmärksamma på språkbruk mellan elever och agerar i situationer då det är nödvändigt.

6.3 Funktionsvariation

Elever och personal behöver ha förståelse för andras situation och för vad en funktionsvariation kan innebära. Alla elever ska ha möjlighet att delta i alla skolans aktiviteter.

Funktionsvariation innebär en begränsning av en persons fysiska, psykiska eller intellektuella funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte som en person är. Funktionshinder är den begränsning en person med funktionsnedsättning upplever i relation till omgivningen. Ett funktionshinder uppstår i mötet mellan människa och miljö. Det kan handla om allt från höga trösklar till attityder. Det är alltså miljön och omgivningen som är funktionshindrande.

Aktiviteter för att nå målet:

Miljön och undervisningens innehåll anpassas så att alla skolans elever, oavsett funktionsnivå, kan delta i undervisning och rastaktiviteter på likvärdiga villkor.

6.4 Sexuell läggning

Skolans verksamhet präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar, levnadssätt och familjesammansättningar.

Aktiviteter för att nå målen:

- Elevhälsan och pedagoger samarbetar kring undervisning i sexualitet, samtycke och relationer.
- Hela personalstyrkan för kontinuerliga diskussioner i undervisningen där vi lyfter fram och problematiserar normer tillsammans.

- Personal är uppmärksamma på språkbruk mellan elever och agerar i situationer då det är nödvändigt.
- Under läsåret genomförs två kärleksveckor där kärlek, samtycke och respekt lyfts fram.
- Pedagoger och trygghetsteamet kommer samverka med skolbibliotekarie under läsåret i syfte att få tips och uppslag på litteratur.

6.5 Ålder

Individer får ej diskrimineras eller trakasseras till följd av sin egen eller en anhörigs ålder.

Aktiviteter för att nå målen:

- Personal är uppmärksamma på språkbruk mellan elever och agerar i situationer då det finnes nödvändigt.
- Eleverna får i undervisningen kännedom om att ålder är en diskrimineringsgrund och detta konkretiseras genom exempel på situationer där åldersdiskriminering kan förekomma.

7. Kartläggning och nulägesanalys läsåret 25/26

- **Trivselenkät F-2, Skolenkät 3-9**
Besvaras av elever i F-2 på Furulundsskolan. Resultaten diskuteras i klassråd och elevråd och presenteras därefter vid arbetsplatsträff där all personal deltar.
- **Sociogram, höstterminen 2025, vårterminen 2026**
Mentorer genomför sociogram varje termin i syfte att följa klassens sociala samspel. Beroende på vad som framkommer vidtas åtgärder.
- **Trygghetsvandring, höstterminen 2025**
Varje klass genomför en trygghetsvandring i syfte att belysa situationer och platser som kan upplevas otrygga. Resultatet analyseras av trygghetsteamet som därefter föreslår lämpliga åtgärder.
- **Hälsosamtal** med skolsköterskan i åk 2, 4 och 8.
- **Närvarofrämjande arbete** utifrån handlingsplanen för att stimulera hög närvaro.

8. Rutiner för att utreda och åtgärda kränkningar

Skolan har tagit fram en arbetsgång för hur ärenden om misstänkta kränkningar hanteras som tydliggör vem som gör vad. I denna framgång också när vårdnadshavare ska informeras och göras delaktiga.

8.1 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av elev

1. Den personal som först har sett eller fått information om händelsen gör skyndsamt en anmälan av händelsen i Drafit. Vid

misstanke om lagbrott överlämnas ärendet omedelbart till rektor som avgör om en polisanmälan ska göras.

2. Den person som uppmärksammat händelsen kontakter vårdnadshavarna samma dag som incidenten har inträffat och rektor avgör om en utredning ska startas om det inte redan gjorts en snabbutredning.
3. Utredning påbörjas och resultatet återkopplas sedan till vårdnadshavare för både den som blivit utsatt och den elev som utsatt någon.
4. Lämpliga åtgärder sätts in för att förebygga att liknande händelser sker igen.
5. Uppföljning av åtgärder genomförs.

8.2 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vid misstanke om kränkning från personal mot elev vidtas följande åtgärder:

1. Rektor kontaktas omedelbart. Händelsen utreds och dokumenteras efter kontakt med uppgiftslämnare och berörda. Huvudmannen informeras.
2. Rektor samtalar skyndsamt med de inblandade och informerar vårdnadshavare enligt kap. 6 § 10 Skollagen.
3. Rektor avgör eventuella ytterligare åtgärder.
4. Rektor genomför uppföljning av åtgärder.

9. Övrigt

9.1 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Personal arbetar aktivt relationsskapande gentemot eleverna.
- Rastvaktsscheman upprättas för varje läsår, även innan skolan börjar på morgonen.
- Mentorstid används för att ”känna av” och utvärdera stämningen i klassen och hur eleverna uppfattar att det just nu är på skolan.
- Utvecklingssamtal genomförs med varje elev varje termin.
- Enkäter genomförs och utvärderas enligt plan.
- Elevcoacher finns till för alla elever på skolan och uppehåller sig i elevutrymmen på elevernas raster och håltimmar.
- Personal som äter pedagogiskt i matsalen uppmärksammar riskbeteenden/risksituationer och agerar förebyggande för att förhindra kränkningar.

10. Begreppsförklaring

10.1 Definition av diskriminering

Diskriminering innebär att en individ eller grupp missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna;

kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

Direkt diskriminering innebär att en individ missgynnas och att det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering sker när en bestämmelse eller ett förhållningssätt uppfattas som neutralt, men i praktiken missgynnar en individ till följd av diskrimineringsgrunderna.

För att en händelse ska klassas som diskriminering behöver det inte ha funnits ett uppsåt eller en önskan om att göra något elakt. Det är effekten och upplevelsen hos mottagaren som avgör.

10.2 Trakasserier och kränkande behandling

Med trakasserier och kränkande behandling menas ett beteende som kränker en individs värdighet. Dessa kan bl.a. vara fysiska, verbala, psykosociala eller genom texter eller bilder.

Trakasserier är när en handling kränker en individs värdighet där det finns ett samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är när beteenden kränker en individ men det inte finns en koppling till diskrimineringsgrunderna. Kränkande behandling är en handling som kränker en elevs värdighet och den kan utföras av en eller flera personer – och rikta sig mot en eller flera elever. Detta kan t.ex. vara ryktesspridning, nedsättande tilltal, hot eller fysiskt våld. Kränkningar kan vara synliga och handfasta, likaväl som dolda och subtila. De kan även förekomma utanför skoltid, exempelvis via telefon eller internet.

Med **mobbning** menas när en individ vid flera tillfällen blir dåligt behandlad av någon annan. Det kan t.ex. vara utfrysning, elaka kommentarer, viskningar eller blickar.

Bilaga 1.

Uppföljning och utvärdering av 2024/2025 års plan

Uppföljning och utvärdering av Furulundsskolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen enligt förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet:

3 a § I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567) och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen (1985:1100) redovisas. Förordning (2008:945).

10.3 Statistik Draftit

- 47 anmälda ärenden under läsåret 24/25
- Av ovan anmälda incidenter visade utredningarna att 19% ej var kränkningar och 81% konstaterades vara kränkningar.
- Av de utsatta var 32% flickor och 68% pojkar.
- Av de som utsatte andra var till majoriteten pojkar och få antal flickor.
- Av de anmälda ärendena skedde 85% på F-6 samt 15% på 7-9.
- Kategorier av kränkningar: fysisk 34%, verbal 37%, psykosocial 6% diskriminering 1%, trakasserier 6%, text/bild 5%, ej angivet 2%

10.4 Utvärdering av insatser

Kärleksveckan

- Under kärleksveckan var det planerade aktiviteter i caféterians område på högstadiet där eleverna hade möjlighet att delta på sina raster. Under veckan fick eleverna även möjlighet att klä ut sig utifrån olika teman.
- Åk 7-9 fick lyssna på två föreläsningar, polisens material "är det delbart" samt "gängkriminalitet"
- Åk 6 fick lyssna på en föreläsning med polisens material "är det delbart"
- Åk 5 fick lyssna på en föreläsning om porrkritiska samtal
- Lågstadiet arbetade med "stopp min kropp", genomförde praktiska moment samt diskussioner kring värdegrundsfrågor.
- I utvärderingen framkom det att personal på skolan tyckte att kärleksveckan infaller för tidigt på terminen. Det är mycket som händer vid de första veckorna och då är det svårt att få till aktiviteter kopplat till kärleksveckan också. Personalen föredrar att kärleksveckan infaller v.6, i samband med alla hjärtans dag innan sportlovet.

Trygghetsvandringen:

Vid uppföljningen av Furulundsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling framkom det att samtliga stadier har genomfört trygghetsvandringen under höstterminen 24.

f-3 trygga platser: För eleverna på F-3 känns det tryggt på samtliga platser både inomhus och de flesta områden kring skolgården. Det finns alltid trygga vuxna i närheten.

f-3 otrygga platser: Det kan kännas otryggt på vissa platser under rasterna, speciellt på fotbollsplanen och klätterställningen där det är många elever samtidigt, det är tufft språkbruk och kan bli konflikter.

4-6 trygga platser: För eleverna på mellanstadiet känns det tryggt i klassrummet där det alltid finns en närvarande vuxen. Vidare tycker eleverna att vissa platser på skolgården känns extra tryggt, t.ex. vid borden och gungan där de kan umgås och ta det lugnt.

4-6 otrygga platser: Det har framkommit att mellanstadieeleverna tycker att det är obehagligt i matsalen på grund av återkommande hög ljudnivå samt runt högstadiet där man kan möta äldre elever.

7-9 trygga platser: Trygga platser för eleverna på högstadiet är klassrummet och elevcaféterian, gemensamt för platserna är närvarande personal och vuxentäthet.

7-9 otrygga platser: Otrygga platser som framkommit för 7-9 är omklädningsrummet samt idrottshallen. Anledningen som framkommit är klimatet/attityderna bland eleverna under lektionerna samt i omklädningsrummet.

Vid utvärderingen framkom det att personalen önskar mer uppföljning på Trygghetsvandringen under läsåret.

Tyresbodagen:

Tyresbodagen genomförs vid varje läsårsstart för Furulundsskolans nya årskurs 7 elever. Syftet är att gruppen ska få möjlighet att lära känna varandra samt främja goda relationer med nya klasskamrater och personal på skolan.

Utvärdering från elever:

Eleverna uttryckte överlag en positiv upplevelse av Tyresbodagen. De uppskattade de olika stationerna som fanns både längs vandringsvägen och på plats vid Tyresbo. Pauserna under vandringen upplevdes som välbehövliga, särskilt med tanke på att sträckan var lång att gå.

En särskilt uppskattad del av dagen var mötet med personer utanför den vanliga skolmiljön, såsom lotsar och representanter från Spelverket. Dessa möten bidrog till variation och gav eleverna möjlighet att interagera med nya vuxna. Att få arbeta i mindre grupper under dagen lyftes också fram som positivt, då det gav eleverna chans att lära känna varandra bättre.

Samtidigt framkom några önskemål inför framtida Tyresbodagar. Flera elever tyckte att vandringen till Tyresbo var lång och uttryckte önskemål om att få cykla istället. Det fanns också önskemål om att skapa större mellanrum mellan grupperna under vandringen, för att undvika att grupperna går ikapp varandra. Slutligen efterfrågades mer egen fritid på plats i Tyresbo, för att kunna umgås fritt och njuta av miljön.

Utvärdering från personal:

Efter genomförandet av Tyresbodagen har personalen delat med sig av sina reflektioner och önskemål. En viktig synpunkt som lyfts är att mentorer helst bör ha en mer övervakande roll under dagen, snarare än att själva ansvara för att planera och leda aktiviteter. Detta skulle ge dem möjlighet att fokusera på att stödja eleverna och vara närvarande i mötet med dem, utan att behöva hantera den praktiska organiseringen.

Personalen har också uttryckt behovet av att få möjlighet till rast under dagen. För att dagen ska bli hållbar för alla inblandade är det viktigt att schemat tillåter pauser, så att personalen kan återhämta sig och vara engagerade under hela dagen.

Trots dessa praktiska önskemål framhålls Tyresbodagen som en mycket positiv upplevelse. Det har varit en fin dag där både elever och personal fått chans att umgås, skapa nya relationer och lära känna varandra i en avslappnad miljö. Den sociala samvaron och den gemensamma upplevelsen har bidragit till en god start på läsåret och lagt grunden för fortsatt trygghet och gemenskap på Furulundsskolan.

Trygghetsteamet

Under det gångna läsåret har Trygghetsteamets arbete inte fungerat enligt plan. Flera planerade träffar har uteblivit, vilket har påverkat teamets möjlighet att arbeta kontinuerligt. Det finns ett tydligt behov av att skapa en mer hållbar och tydlig struktur kring både möten och det förebyggande arbetet som teamet ansvarar för.

Det har framkommit önskemål om fler förebyggande insatser direkt ute i klasserna. Ett konkret förslag som lyfts är att erbjuda återkommande föreläsningar med fokus på porrkritiska samtal.

För att Trygghetsteamet ska kunna fungera effektivt framöver krävs en tydligare planering och regelbundna möten som möjliggör insatser för att främja trygghet och välmående bland eleverna.